

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

SAE Vind DA
Postboks 603 Lundsiden
4606 Kristiansand

Vår dato: 11 JAN 2013
Vår ref.: 201107331-21 ke/erbj
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Erlend Bjerkestrand
22 95 92 98

SAE Vind DA – Hammerfest vindkraftverk med tilhørende infrastruktur. Avslag på søknad om konsesjon.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i medhold av energiloven av 29.06.1990 nr. 50 og delegering av myndighet fra Olje- og energidepartementet i brev av 7.12.2012 i dag avslått konsesjonssøknaden av 26.8.2005 fra SAE Vind DA om å bygge og drive Hammerfest vindkraftverk med tilhørende infrastruktur.

NVE har i vedtaket lagt avgjørende vekt på den samlede inngrepssituasjonen for reinbeitedistrikt 20.

Søknaden

SAE Vind DA søkte 26.8.2005 konsesjon for Hammerfest vindkraftverk i Hammerfest kommune, Finnmark fylke. Vindkraftverket er planlagt lokalisert i Tyven-området, sør for Hammerfest sentrum. SAE Vind DA søker om en utbygging av inntil 55 vindturbiner med en samlet installert effekt på inntil 110 MW. I søknaden presenteres to utbyggingsalternativer. Alternativ B2 har 55 vindturbiner à 2 MW fordelt på tre delområder, og alternativ B5 har 22 vindturbiner à 5 MW fordelt på to delområder. I alternativ B5 er det ikke planlagt vindturbiner på Guohcarášša.

Planområdet ligger fra ca. 40 til 520 moh og har en utstrekning på 18 km². Det er søkt om adkomstvei fra riksvei 94 ved Molstrand. Adkomstveien vil ha en lengde på 4 kilometer, og internveinettet vil ha en lengde på inntil 32 kilometer.

Nettilknytningen er planlagt via en 22/132 kV transformatorstasjon i Molstranddalen, slik at produksjonen tilknyttet 132 kV-linjene mellom Hammerfest og Skaidi.

NVEs behandling av Hammerfest vindkraftverk

Høring av melding

NVE mottok melding om planlegging av Hammerfest vindkraftverk fra SAE Vind DA den 22.10.2002. Meldingen var utarbeidet i henhold til plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredning.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Meldingen ble sendt på høring til berørte interesser i brev av 20.8.2003. Utkast til utredningsprogram ble forelagt Miljøverndepartementet før NVE fastsatte et utredningsprogram for vindkraftverket den 13.1.2004. Behandlingen av meldingen er beskrevet i NVEs notat Bakgrunn for KU-program av 12.1.2004.

Høring av konsesjonssøknad med konsekvensutredning

NVE mottok konsesjonssøknaden med konsekvensutredning for Hammerfest vindkraftverk den 26.8.2005. Dokumentene ble sendt på offentlig høring 30.8.2005 med høringsfrist 4.11.2005.

I forbindelse med den offentlige høringen av konsesjonssøknadene med konsekvensutredninger arrangerte NVE informasjonsmøte for Hammerfest kommune og regionale myndigheter i Hammerfest den 15.9.2005. Det ble arrangert offentlig møte i Hammerfest rådhus samme dag. På møtene orienterte NVE om saksbehandlingsprosessen for søknaden. Tiltakshaver orienterte om prosjektet og de gjennomførte utredningene.

Tilleggsopplysninger

NVE ba i brev av 16.4.2012 om tilleggsopplysninger fra SAE Vind DA, og mottok 19.10.2012 en oppdatert reindriftsrapport.

Sluttmøte

NVE arrangerte 30.10.2012 et felles sluttmøte for Fálesrášša, Kvalsund og Hammerfest vindkraftverk under ledelse av avdelingsdirektør Rune Flatby. På møtet deltok ca 30 representanter fra Kvalsund kommune, Hammerfest kommune, Direktoratet for naturforvaltning, Sametinget, Reindriftsforvaltningen i Vest-Finnmark. Områdestyret i Vest-Finnmark, Reinbeitedistrikt 21, Reinbeitedistrikt 22, advokat Geir Haugen, Finnmarkseiendommen, Aurora Vindkraft AS og SAE Vind DA.

Konsultasjon med Sametinget

Sametinget og NVE hadde den 29.8.2012 et konsultasjonsmøte i forbindelse med syv søknader om vindkraft i Nordland og Finnmark fylker. Aktuelle momenter vedrørende vindkraftverk generelt og Hammerfest spesielt ble diskutert. NVE viser for øvrig til møteprotokoll av 17.10.2012.

Konsultasjon med Reinbeitedistrikt 20

Reinbeitedistrikt 20 og NVE hadde den 28.8.2012 konsultasjonsmøte om Hammerfest vindkraftverk. Reinbeitedistriktet uttalte at de trolig er det reinbeitedistriktet i Norge som er mest presset med tanke på utbygginger. De listet opp andre planer om tiltak innenfor distriktet, og ba om at NVE ser på et helhetlig bilde av driftssituasjonen for reinbeitedistriktet når det skal tas en avgjørelse om det skal gis konsesjon. Distriktet var særlig opptatt av virkninger for drivleien og av økt menneskelig aktivitet som følge av nytt veinett i området. NVE viser for øvrig til møteprotokoll av 3.12.2012.

Innsigelse fra Områdestyret i Vest-Finnmark

Områdestyret i Vest-Finnmark fremmet i 2005 innsigelse til reguleringsplanen for Hammerfest vindkraftverk. Begrunnelsen for innsigelsen var at vindkraftverket vil komme i direkte konflikt med flytteleien til den nordlige delen av Kvaløya, i tillegg til at tiltaket vil medføre tap av beiteland og forstyrrelser for reindriften.

Innsigelsesmøter

NVE avholdt 29.8.2012 innsigelsesmøte med Områdestyret i Vest-Finnmark. Formålet med et innsigelsesmøte er å gjennomgå innsigelsen og drøfte mulighet for endringer av prosjektet slik at innsigelsen kan trekkes. Det ble i møtet konkludert med at innsigelsen til saken blir opprettholdt.

Innkomne merknader

Søknaden om vindkraftverket var på høring i 2005. Den gang var Hammerfest kommune positive til konsesjon under forutsetning av garantier om lokal sysselsetting, at vindkraftverket ikke skulle være til hinder for gasskraftverk og at sentralnettet snarest skulle utbygges. Finnmark fylkeskommune var positive til planene, men anbefalte et miljøoppfølgingsprogram som involverer reindrifta. Fylkesmannen i Finnmark var positive til prosjektet, men ønsket at NVE setter en nedre grense for installert effekt, slik at inngrep i Finnmark samles på enkelte steder. Sametinget ba om enkelte omlegginger på grunn av virkninger for kulturminner. De påpekte den samlede inngrepssituasjonen for reindriften i området, og viste til at reinbeitedistriktet og områdestyret var kritiske til vindkraftverket. Reindriftsforvaltningen (v/ Områdestyret i Vest-Finnmark) fremmet innsigelse til reguleringsplanen for vindkraftverket, på grunn av mulig stenging av flyttlei og andre negative virkninger for reinbeitedistriktet.

Reindriftsforvaltningen har i sin tematiske konfliktvurdering gitt tiltaket konfliktkategori D.

Hammerfest kommune ble gitt anledning til å komme med en ny uttalelse i saken høsten 2012. Saken ble behandlet av Hammerfest kommunestyre den 18.12.2012. I vedtaket står det at kommunestyret stiller seg positive til etablering av vindkraftverket, og at de anmoder NVE om å ta hensyn til fylkeskommunens føringer for utvikling av vindkraft i Finnmark. De ber likevel NVE om å avvente sluttbehandlingen av saken til det foreligger en avklaring om hvorvidt vindkraftverket vil være til hinder for etablering av flyplass på Grøtnes. De skriver at vindkraftverket ikke må være til hinder for flyplassen dersom sluttbehandling gjennomføres.

NVEs vurdering

Det foreligger i denne konkrete saken grunner som er av en slik type og tyngde at de medfører at konsesjonssøknaden må avslås. I det følgende vil NVE drøfte de hensyn som har vært avgjørende for avslaget av søknaden. Kravet til begrunnelse for vedtak jf. Forvaltningsloven § 25 anses med dette som oppfylt.

Reindrift

Hammerfest vindkraftverk berører reinbeitedistrikt 20 Fálá (RBD 20). RBD 20 består av én siida med 6 driftsenheter. Distriktet dekker et areal på ca 336 kvadratkilometer, og høyeste reintall er fastsatt til 1700 reinsdyr. Reinbeitedistriktet hadde per 1.4.2011 ca. 2200 reinsdyr.

Det oppgis i reindriftsrapporten fra 2012 at distriktets beiteareal dekker 310 km² av Kvaløya. Ifølge utredningen har de høyereliggende delene av planområdet liten beiteverdi. Beiteverdien i de lavereliggende områdene i Akkarfjorddalen vurderes som stor. De høyereliggende områdene vurderes til å ha stor verdi som luftingsområde. Det går en driv-/trekklei gjennom planområdet, og verdien av denne vurderes som stor både i de høyereliggende områdene vest og nord for Molstrandfjellet og i de lavereliggende områdene.

Fagutreder vurderer konsekvensgraden ved en utbygging av alternativ B2 til å være stor negativ de første årene og stor/middels negativ på lengre sikt. Ved en utbygging av alternativ B5 vurderes konsekvensgraden til å være stor/middels negativ de første årene og middels negativ på lengre sikt. Fagutreder mener at de viktigste virkningene er knyttet til beite, driv og trekk i de lavereliggende områdene. I tillegg vurderes konsekvensgraden til å bli middels negativ når det gjelder driv og trekk i de høyereliggende områdene. Virkningene knyttet til lufting og beite i høyereliggende områder vurderes

som mindre viktig fordi det er relativt få dyr i de høyereliggende områdene i barmarkssesongen, slik at unnvikelse i disse områdene derfor vil få små virkninger for reinbeitedistriktet som helhet. Fagutreder mener at reinbeitedistriktet i stor grad vil klare å overstyre negative virkninger når reinen skal drives gjennom området. I den sammenheng påpekes det at det er få holdepunkter for at vindkraftverk har negative virkninger for tamreintrekk.

Reinbeitedistriktet er uenig i konklusjonene i reindriftsrapporten. De mener etablering av vindkraftverket vil bety at de ikke lenger kan bruke drivleien, og at de derfor ikke lenger kan bruke den nordlige delen av Kvaløya til beite. De påpeker at det ikke finnes alternative drivleier. I tillegg påpeker reinbeitedistriktet at den eksisterende veien til Tyven brukes mye av friluftslivsutøvere. De er bekymret for at vindkraftverket med tilhørende veinett vil medføre ytterligere menneskelig aktivitet og dermed forstyrrelse av reinen.

Fagutreder foreslår flere avbøtende tiltak. Det viktigste tiltaket er reduksjon av antall vindturbiner/delområder. Videre foreslås flytting av adkomstvei som et avbøtende tiltak. Andre forslag er flytting/vedlikehold av gjerder og utjevning av overganger mellom veier og terrenget rundt.

Reinbeitedistriktet mener at de foreslåtte avbøtende tiltakene ikke vil medføre merkbare positive virkninger for reindriften. De mener at tiltaket uansett er et så alvorlig inngrep at avbøtende tiltak, herunder reduksjon av antall delområder, ikke har noen verdi. Reinbeitedistriktet mener at tiltaket sannsynligvis vil medføre at reindriften i området må opphøre.

Både fagutreder, reinbeitedistriktet, Reindriftsforvaltningen og Sametinget påpeker de samlede inngrepene for reinbeitedistrikt 20. De siste årene har reindriften i området blant annet blitt påvirket av Snøhvitutbyggingen på Melkøya, ny 132 kV kraftledning fra Skaidi til Melkøya, veibygging i forbindelse med elektrifisering av Goliatfeltet, tettstedsutbygging, nytt reindriftsgjerde rundt Hammerfest og økt menneskelig ferdsel i utmark. I tillegg er det gitt konsesjon til en 420 kV kraftledning til Hammerfest, og det planlegges også ny flyplass på Grønnes og ny tettstedsutvikling på Strømsnes/Akkarfjord. I den sammenheng viser vi til at Miljøverndepartementet den 15.11.2011 godkjente kommuneplanens arealdel for Hammerfest 2010-2022. I Miljøverndepartementets vedtak er det lagt vekt på de samlede inngrepene for reindriften, men det er lagt større vekt på at Hammerfest kommune ikke har andre tilgjengelige arealer egnet for næringsutvikling. Nærings-/tettstedsutvikling på Strømsnes/Akkarfjord vil berøre viktige reinbeitearealer. Reinbeitedistriktet kan også bli påvirket av tiltak i Kvalsund kommune og andre steder langs flytteruten mellom sommer- og vinterbeiteområdene.

NVEs vurdering

Det er knyttet usikkerhet til vindkraftverks virkninger for reindrift. Dette betyr at det er vanskelig å forutsi Hammerfest vindkraftverks virkninger for reinbeitedistrikt 20 med sikkerhet. Det foreligger en viss avstand mellom fagutreders og reinbeitedistriktets oppfatninger av antatte virkninger. Etter NVEs vurdering er det gjennom konsekvensutredning, høringsrunde og konsultasjoner og møter med reinbeitedistrikt 20, Sametinget og Reindriftsforvaltningen sannsynliggjort at virkningene kan bli vesentlige for reindriften i området. De viktigste negative virkningene av tiltaket kan etter NVEs vurdering være knyttet til unnvikelse i beite- og luftingsområder på grunn av fysiske inngrep og økt menneskelig aktivitet i området. I tillegg foreligger det i dag lite kunnskap om vindkraftverks virkninger for drivleier. Selv om fagutreder mener reinbeitedistriktet i stor grad kan overstyre eventuelle negative virkninger ved driving, særlig dersom det gjennomføres avbøtende tiltak, er usikkerheten etter NVEs vurdering så stor at dette også må vektlegges. I den sammenheng må det påpekes at det ikke finnes alternative drivleier til den nordlige delen av Kvaløya.

Selv om virkningene av Hammerfest vindkraftverk kan bli vesentlige for reindriften, er det ikke gitt at søknaden bør avslås på grunnlag av dette tiltaket alene. Som fagutreder påpeker, kan avbøtende tiltak medføre at de negative virkningene blir redusert. NVE har imidlertid valgt å legge avgjørende vekt på den samlede inngrepssituasjonen for reinbeitedistrikt 20. De siste årene har det vært mange inngrep på Kvaløya, samtidig som det har vært betydelig befolkningsvekst i Hammerfest kommune. Dette fører blant annet til økt bruk av utmark. Det foreligger i tillegg flere planer om inngrep i kommunen. Herunder vektlegger NVE at Miljøverndepartementet har godkjent ny utbygging på Strømsnes/Akkarfjord. Reinbeitedistrikt 20 er et lite reinbeitedistrikt, og beitearealet er relativt marginalt. Både distriktet, Reindriftsforvaltningen og Sametinget advarer om at tålegrensen for reindriften i området snart er nådd. Etter NVEs vurdering er usikkerheten om den samlede inngrepssituasjonen for reindriften så stor at konsesjonssøknaden ut fra en føre-var-tankegang bør avslås. NVE legger til grunn at i pressede områder kan relativt små inngrep få store virkninger dersom summen av inngrep i området overstiger reinens tålegrense. Selv om det ikke er sikkert at de enkelte virkningene for beiteområder, luftingsområder og drivlei i seg selv er kritiske for reindriften, kan det etter NVEs vurdering ikke ses bort fra at etablering av vindkraftverket kan være et siste avgjørende inngrep i en allerede presset inngrepssituasjon, slik at reindriften ikke kan opprettholdes på samme nivå i reinbeitedistriktet. NVE vil, også ut fra folkerettslige hensyn, på dette grunnlag avslå søknaden om konsesjon for bygging og drift av Hammerfest vindkraftverk.

NVE vil legge avgjørende vekt på virkningene for reindrift, og finner derfor ikke grunn til å redegjøre for ytterligere momenter i saken, jamfør forvaltningsloven §§ 24 og 25.

NVEs vedtak

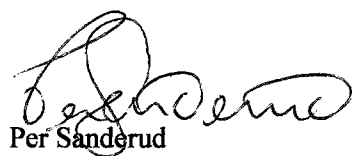
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i medhold av energiloven av 29.6.1990 nr. 50 og delegering av myndighet fra Olje- og energidepartementet i brev av 7.12.2012 i dag avslått søknaden fra SAE Vind DA om å bygge og drive Hammerfest vindkraftverk med tilhørende infrastruktur.

Basert på den samlede inngrepssituasjonen for reinbeitedistrikt 20, har NVE etter en helhetlig vurdering kommet til at Hammerfest vindkraftverk ikke kan meddeles konsesjon.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Per Sanderud
vassdrags- og energidirektør

Rune Flatby
avdelingsdirektør

